

AILI HEIMON RAHASTO

Muumin perintö humanistiselle tutkimukselle



Aili Heimo työnsä ääressä. Kuva Pauli Ylitalon kokoelmista.

Rahasto perustuu lehtori Aili Heimon tekemään testamenttilahjoitukseen ja sen tarkoituksena on tukea Turun yliopiston humanistisessa tiedekunnassa tehtävää tutkimustyötä.

Aili Aleksandra Heimo syntyi Turussa 25.4.1908 kauppias Karl Anders Heimon ja Maria Alexandra o.s. Jalavan perheeseen. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Turun Suomalaisesta yhteiskoulusta vuonna 1932 ja valmistui filosofian kandidaatiksi Turun yliopistosta 1939.

Työuransa Aili Heimo teki opettajana. Hän muutti vuonna 1953 Turusta Kuusamoon, jossa hän toimi Kuusamon kunnallisen keskikoulun suomen, historian ja englannin opettajana 1950–1953. Pieksämäen yhteislyseossa hän toimi samassa virassa 1954–1955, minkä jälkeen hän oli kaksi vuotta Ilomantsin keskikoulun nuorempana lehtorina. Vuonna 1957 hän siirtyi Raahen yhteislyseon nuoremaksi lehtoriksi pääaineenaan suomen kieli. Vanhemman lehtorin viran hän sai jo seuraavana vuonna.

Raahessa Aili Heimo tuli tunnetuksi jämäkkänä opettajana. Hän sai ulkomuotonsa ja lukuisten laukkujensa ansiosta lempinimen Muumi. Aili Heimo oli särmikäs ja voimakastahtoinen nainen, minkä vuoksi hän joutui joskus napitusten niin opetushallinnon kuin oppilaidenkin kanssa. Perinteisiin opetustapoihinsa pitäytynyt lehtori ei tosin arvostelusta tai oppilaiden piloista juuri piitannut. Opetuksen ohella hän osallistui opiskelijoiden harrastustoimintaan mm. näytelmä- ja kirjallisuuskerhon ohjaajana. Peruskoulu-uudistuksessa 1974 yhteiskoulu muuttui Raahen lukioksi, jolloin Aili Heimo jäi eläkkeelle. Saman

vuoden syksyllä hän sai halvauskohtauksen, minkä jälkeen uskotut opettajakollegat järjestivät hänen olojaan. Epäkäytännöllisenä tunnettu lehtori oli tosin tarvinnut apua käytännön asioissa jo aiemminkin: vahtimestari oli käynyt avaamassa ja sulkemassa Aili Heimolle televisionkin, kun hän ei itse sitä osannut tehdä. Ateriansa hän nautti kotitalonsa alakerrassa sijainneessa Korona-baarissa. Myöhemmin hänen kantapaikakseen vakiintui Prismen baari. Pannukakku ja hillo olivat erityisesti lehtorin mieleen.

Kulmikkaasta luonteestaan huolimatta Aili Heimo ymmärsi lahjakkuuden päälle. Kun eräs hänen oppilaistaan oli perheen vaatimuksesta lopettamassa koulun ja menossa ansiotyöhön, Aili Heimo puolusti oppilastaan leijonaemon lailla ja järjesti lipaskeräyksen opettajainhuoneessa. Vapaaoppilaan paikan saaneesta opiskelijasta tuli aikanaan äidinkielen opettaja kuten Aili Heimostakin. Lehtorilla oli suomen kielen lisäksi pätevyys englannin ja ranskan opettamiseen. Ranska pysyi hänelle läheisenä koko hänen ikänsä, ja harvat matkansa hän teki aina Pariisiin. Kirjat ja lukeminen olivat Aili Heimon rakas harrastus läpi elämän – muuten tarpeeton uunikin palveli kirjakaappina.

Aili Heimolla ei ollut perhettä eikä lähisukulaisia, joten hän noudatti ystävänsä Vieno Saaren ehdotusta lahjoittaa omaisuutensa Turun yliopistolle. Mitään erityistä siddettä hänellä ei yliopistoon ollut. Lehtorin mittava kirjakokoelma jaettiin Turun yliopiston ja Åbo Akademin kokoelmiin. Muumin muisto elää yhä myös hänen entisessä koulussaan: Raahen yhteislyseossa jaetaan stipendit ylioppilaskirjoitusten äidinkielen kokeen parhaiten suorittaneelle oppilaalle ja suomen kieltä opiskelevalle ylioppilaalle.

Aili Heimo kuoli Raahessa 10.2.1992. Hänet on haudattu vanhempiensa viereen Turun sukuhautaan.

Osuuskunta Sigillum / Markus Kivistö

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on runsaat 40 miljoonaa euroa.